

Κύρ. Κόρτε, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ ἴδῃ τὴν ἐλληνικὴν ἐπιτροπὴν, ὅπως τῇ ὑποβάλλῃ σπουδαῖα δι' αὐτὴν ἀντικείμενα καὶ συν-
 ἄμα πείσῃ αὐτὴν ὅτι ἀδίκως συκοφαντεῖται, ὡς ἐνεργῶν ὑπὲρ
 τῶν Ὁθωμανῶν, μάλιστα περὶ τούτου, παρεκάλει κατ' ἐπα-
 νάληψιν τὸν Κύρ. Σούνδιαν ὑποπρόξενον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ
 ὁ Κύρ. Σούνδιαν ἀπέφυγε τὴν συνάντησίν του, ὅπως τοῦ ἀ-
 παντήσῃ, ἂν τὸν δέχεται ἡ ἐλληνικὴ ἐπιτροπὴ καὶ μὲ πα-
 ρεκάλετε θερμῶς νὰ ὑποβάλλῃ τὴν αἴτησίν του ταύτην εἰς
 τὴν ἐλληνικὴν ἐπιτροπὴν, ὅπερ καὶ ἔπραξα· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ
 μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς, περιορίζεται, εἰς τὸ ὀ-
 ροθετικὸν ζήτημα, ἐπομένως δὲν ἠδύνατο ὡς τοιοῦτοι, νὰ δε-
 χθῶσι καὶ ἐπὶ τούτῳ, συνομιλήσωσι μετὰ τοῦ Κύρ. Κόρτε, ἀλ-
 λά μοὶ προσέθεσεν, ἡ ἐλλ. ἐπιτροπὴ, ὅτι ἂν εὐαρεστῇται ὁ
 Κύρ. Κόρτε, δύναται νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς Ἀμφιτρίτης, πρὸς ἐ-
 πισκεψὶν φίλου του ἀξιωματικοῦ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἐπιτρο-
 πῆς, καὶ τότε δύναται νὰ μᾶς εἴπῃ ὅ,τι θέλει. Ταῦτα πάντα
 ἀνεκοίνωσα τῷ Κυρ. Κόρτε. Ἀλλὰ, ὡς μετέπειτα παρετήρη-
 σα ὅτι ταῦτα πάντα πρὸς τὸ θεαθῆναι ἔλεγεν, ὅτε περὶ τὰ
 τέλη Ἰανουαρίου 1879 ἀφίκετο ἐν Πρεβέζῃ ἐκτάκτως ὁ Κύρ.
 Δε-Γουβερνάτις, ὃν συνήντησα ἅπαξ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κυρ
 Κόρτε, οὕτως μοὶ ἔλεγε «Τὰ πνεύματα εἶναι πολὺ ἐξημμένα,
 συμβουλεύω τοὺς Ἀλβανούς, τὴν ἡσυχίαν, καὶ τὴν μετριο-
 φροσύνην.» Ἀκούσας ταῦτα, ἐνόησα τὴν πολιτικὴν διαγω-
 γὴν τῆς Ἰταλίας.

Οἱ διακόσιοι οὗτοι Ἀλβανοὶ οἱ ἐλθόντες εἰς Πρεβέζαν, ὡπλι-
 σμένοι, ἦσαν ὅλοι Μουσουλμάνοι, χάριν τῆς ἀκριθείας λέγω
 ὅτι εἰς μόνον ἦτο Χριστιανὸς, ὁ ἱπποκόμος τοῦ Σουλεϊμάν
 Ντίνου, ὃν εἶδον περιφερόμενον ἐν Πρεβέζῃ ὡπλισμένον, καὶ ἀ-
 κολουθοῦντα τὸν κύριόν του.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ χάνια ἢ ξενοδοχεῖα εἶχον πληρωθῇ ἐξ Ἀλ-
 βανῶν, ὅτε δὲ ἦλθον 20 περίπου ἐκ Θεσπρωτίας, καὶ μὴ ἔχον-
 τες ποῦ νὰ καταλύσωσιν, οἱ ἀθῶοι Ὁθωμανοὶ καὶ ἡ διοικητι-
 κὴ ἀρχὴ Πρεβέζης, παρεχώρησαν αὐτοῖς τὸ ἐμποροδικεῖον.
 Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἔσπευσαν ἀμέσως οἱ φίλοι Πρό-
 ξενοὶ των, καὶ εἰδοποίησαν τὴν ἀρχὴν, ὅπως ἀμέσως δώσῃ
 ἄλλο κατάλυμα, διότι ἐξετίθετο σπουδαίως ἡ Ὑψηλὴ Πύλη,
 παραχωροῦσα αὐτῇ τὰ δημόσια καταστήματά της εἰς τοὺς
 Ἀλβανούς, ἐνῷ διεμαρτύρετο ὅτι ὁ Ἀλβανικὸς Σύνδεσμος, ἐ-
 νεργεῖ καὶ πράττει ἐναντίον τῆς θελήσεώς της. Πράγματι
 λίαν πρωτὶ, τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν, μὴ δυνηθέντες νὰ εὕρωσι
 ἄλλο κατάλυμα, ἐξεκένωσαν τὸ ἐμποροδικεῖον τοποθετήσαν-
 τες τὰ γραφεῖα αὐτοῦ ἄλλαχού.

Μετὰ δέκα ἡμέρας, ἀφ' οὗτου ἦλθον, οἱ Ἀλβανοὶ, ἤρχισαν
 παραπονέμενοι, ὅτι δὲν ἔχουσι τὰ μέσα νὰ διαμείνωσι, καὶ
 μάλιστα ἐν ὥρᾳ χειμῶνος καθύσον αἱ διαπραγματεύσεις πα-
 ρατείνονται. Ἐπὶ τούτῳ προσεκλήθησαν εἰς Συμβούλιον, καθ'
 ὃ οἱ ἀρχηγοὶ των τοῖς ὑπέμνησαν, ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἡ δεξιὰ
 χεὶρ τοῦ Μουχτάρ πασᾶ, καὶ ὅτι διὰ τῆς παρουσίας των καὶ
 τῆς ἐπιμονῆς των, θὰ σωθῶσιν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἐὰν ἀναχω-
 ρήσωσιν, ὁ Μουχτάρ πασᾶς ὀφείλει νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὰς ἀπο-
 φάσεις τοῦ Βερολινείου Συνεδρίου.

Ἀλλ' ὁ ὀξυδερκής Μουχτάρ πασᾶς, ἀγνοῶν ὁποῖαν τροπὴν

ἤθελε λάβει τὸ ὀροθετικὸν ζήτημα, καὶ θέλων νὰ ἔχῃ πάν-
 τοτε διαθέσιμους τοὺς Ἀλβανούς τούτους, προσεπάθησε παν-
 τί σθένει, γνωρίζων κάλλιστα τὸ πρῶτον μέρος αὐτῶν, ὅτι
 εἶναι διηρημένοι καὶ φονεύονται ἀδιακόπως μεταξὺ των ἐκ
 τοῦ ἐθίμου τῆς ἐκδικήσεως τοῦ αἵματος, νὰ περιορίσῃ, τοῦλάχιστον
 αὐτὸ πρὸς καιρόν. Ἐπὶ τούτῳ προσεκλήθησαν εἰς ἄλ-
 λο γενικὸν συμβούλιον οἱ Ἀλβανοὶ καθ' ὃ ἵνα μὴ γίνωσι δοῦ-
 λοι εἰς ξένον ἔθνος, νὰ ὠμόσωσιν ἐπισήμως ἐν ὀνόματι τοῦ
 Προφήτου ὅτι θὰ λησμονήσωσι, τοῦλάχιστον ἐπὶ δύο ἔτη τὰς
 ἀντεκδικήσεις τοῦ αἵματος καὶ θὰ διάγωσιν ἐν συμπονοῖᾳ, ὡ-
 μωσαν λοιπὸν καὶ ὑπεσχέθησαν τὸ τοιοῦτον.

Παραπονούμενων τῶν Ἀλβανῶν ὅτι πιθανὸν ἢ Εὐρώπῃ
 ν' ἀναγκασθῇ τὴν Τουρκίαν νὰ ἐνδῶσῃ εἰς τὰ ἐν Βερολίῳ ἀ-
 ποφασισθέντα καὶ τοὺς ἐγκαταλείψῃ, ἐν ἐτέρῳ γενικῷ συμ-
 βουλίῳ οἱ ἀρχηγοὶ των ἔλεγον αὐτοῖς ὅς ὑποθέσωμεν ὅτι ἐν-
 δέχεται νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ, δὲν βλέπετε ἡ Ἰταλία μᾶς ἔ-
 πεμψεν ἐπὶ τούτῳ ἐκτακτὸν ἀπεσταλμένον, ἐννοοῦντες τὸν Κύρ.
 Δε-Γουβερνάτιν, δὲν ἔχομεν ἢ νὰ ζητήσωμεν τὴν προστα-
 σίαν της, καὶ αὕτη θέλει φροντίσει περὶ ἡμῶν, μάλιστα οὕσα
 τόσο πλησίον, καὶ μεγάλη καὶ πεπολιτισμένη χώρα.

Ἡ ἐλληνικὴ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἐφθασεν ὁ νέος δευτερός πλη-
 रेξούσιος τῆς Πύλης Κωστὰν ἐφένδης, παρατηροῦσα ὅτι αἱ
 προτάσεις τῆς ὀθωμανικῆς ἐπιτροπῆς ἦσαν ἀσυμβίβαστοι πρὸς
 τὰ ἐν Βερολίῳ ὑποδειχθέντα ὅρια, καὶ ὅτι εἰς μάτην διέμε-
 νεν, ἀξιοπρεπέστατα ποιοῦσα, διέκοψε τὰς διαπραγματεύσεις
 μετὰ τεσσαρακονταπενθήμερον διαμονὴν ἐν Πρεβέζῃ, καὶ τῇ
 3 Μαρτίου ἀνεχώρησεν ἄπρακτος.

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Ἐρ Καίρῳ τῇ 23]11 Ἰουνίου 1884

Φίλιππότη μου Σακελλαρόπουλε!

Πολλάκις πρὶν καὶ τελευταίως ἀκόμη μὲ παρεκάλεσας νὰ
 σοὶ πέμψω τι διὰ τὸν καλὸν Ἀπόλλωνα. Ἐὰν ἤμην βέβαιος
 ὅτι ἡ ἐκπαλαὶ ἄγονος κεφαλὴ μου ἠδύνατο νὰ παραγάγῃ τι
 ἀντάξιον τοῦ περιοδικοῦ σου, πίστευσον ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤθελες
 κρατεῖ τὸ χειρόγραφον διότι τίς ἔχει θησαυρὸν καὶ δὲν τὸν
 φανερόναι; Ἴσως νομίζεις ὅτι κατέχομαι ὑπὸ δειλίας καὶ ἀ-
 νοήτου μετριοφροσύνης ὥστε νὰ κατέλθω εἰς τὴν δημοσιο-
 γραφίαν ὅχι διότι πάντοτε ἔχω ὑπ' ὄφιν μου τὸ τοῦ Γάλλου
 «le mediocre est un idiot». Αὐτὴ ἡ δειλία καὶ ἀνότητος
 μετριοφροσύνη εὐτυχῶς πρὸ πολλοῦ ἐξετινάχθη καὶ δὴ ὑφ'
 ὅλης σχεδὸν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας. Βρίθουσιν ὄντως πραγ-
 ματειῶν αἱ ἐφημερίδες τῆς πρωτεύουσας ἰδίᾳ ἡ «Ἀκρόπολις»
 τὰ περιοδικὰ μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ καλὸς μας «Ἀπόλλων». Τὰ
 ἡμερολόγια ἐν οἷς ἀνέγνων καὶ δὴ μετὰ χαρᾶς καὶ πα-
 τριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, οὐχὶ πλέον ποιήματα τῶν ἀπηρχαι-
 ωθέντων πλέον Ποιητῶν, ἀλλὰ τῆς Αἰκ. Ζάρκου, τῆς Λεον-
 τιάδος καὶ τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ ὥραίου φύλου· αὐτὴ ἡ εἰς
 τὴν «Ποικίλῃν Στοάν» μετάφρασις τῆς γνωστῆς μοι χαριτο-

βρύτου δεσποινίδος Ἀρσινόης Παπαδοπούλου είναι οὐχὶ πλέον μετάφρασις, ἀλλὰ τι πρωτότυπον. «Μὴ μετριοφρονῆς λοιπὸν μέχρις ἀνοησίας, ὧ σφριγῶσα νεότης, κρύπτουσα ὑπὸ τὸ μόδιον ὅ,τι ἔγραψας ἀκόμη καὶ ἐν στιγμιαίῳ οἴστρῳ· κρύπτεις ἴσως ἐν ἀριστούργημα ἔνεκα τῆς μετριοφροσύνης σου, ἥτις μέχρι μὲν σημείου τινὸς εἶναι ἀρετὴ, πλὴν καλεῖται ἀφροσύνη ἅμα ὡς ὑπερβῇ τὸ σημεῖον τοῦτο. *le mediocre est un idiot*». Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐγνώριζε τὸ ῥητὸν τοῦ Γαλάτου «εἶμαι λέγει, Ὀδυσσεὺς ὁ Λαερτιάδης τοῦ ὁποίου ἡ δόξα φθάνει τὸν οὐρανόν» ὁ Θουκιδίδης δὲν ἦτο ἡλίθιος «τὸ ἔργον μου ἔσεται ἐς αἰὲ μνημα τοῖς ἐπιούσιν» ὁ Σοφοκλῆς δὲν μετριοφρονεῖ ἀνοήτως «εἰ μὲν εἰμι Σοφοκλῆς οὐ παραφρονῶ, εἰ δὲ παραφρονῶ Σοφοκλῆς οὐκ εἰμί» ἦν ἡ ἀπάντησις πρὸς τοὺς δικαστὰς παρ' οἷς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰοφῶν κατηγοροῦσεν αὐτοῦ παραφροσύνην, ἵνα διαχειρισθῇ αὐτὸς τὴν περιουσίαν. «Πῶς ἐγώ, ἐγὼ ὁ Σοφοκλῆς νὰ παραφρονῶ! καὶ Οἰδίποδα ἀναγνῶναι ὁ ἀξιωματικώτερος καὶ μετριοφρονέστερος τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ «ἐν οἶδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα» ὁ δαιμόνιος τέλος Σωκράτης δὲν μετριοφρονεῖ πλέον ἀνὰ μὲ τρέφῃτε εἰς τὸ Πρυτανεῖον ἦν ἡ ἀπάντησις καὶ ἀπολογία αὐτοῦ πρὸς τοὺς δικαστὰς· ζητεῖ τὴν μεγίστην τῶν ἀνταμοιβῶν, γνωρίζων πόσον ἦτο ἀνάξιος αὐτῆς! ὁ Ἰωάννης Ἰάκωβος Ρουσώ ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῶν Παρισίων De Baumach, λέγει ὅτι· ἡ πόλις τῶν Παρισίων πρέπει νὰ τῷ ἀνεγείρῃ ἀνδριάντα καὶ ὅχι νὰ τὸν κρατῇ εἰς ἐξορίαν· καὶ τέλος ὁ Χριστὸς «καὶ οὐ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸ μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν». Μὴ σχίσῃς λοιπὸν τὸ μικρόν σου χειρόγραφον, ὧ φίλη νεότης! μεταξύ τῶν 100 γραμμῶν ἃς περιέχει ὑπάρχει ἴσως μία κεκρυμμένη, τὴν ὁποίαν δὲν βλέπεις σύ, πλὴν ἀλλ' ὅμως τὴν βλέπομεν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι· αὐτὴ ἦτο ἡ καλὴ καὶ τὴν ἔρριψες· ὡς ἔρριψεν ἐπαίτης τὸν ἀδάμαντα ὄντα μεταξύ τῶν εὐρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ 100 ὑελολίθων! «Πῶς παραβάλλεις ἡμᾶς τοὺς νάνους μὲ τοὺς Σωκράτας καὶ Σοφοκλείς, καὶ Θουκιδίδας καὶ Ρουσώ» θέλεις μοὶ ἀποκριθῇ; πάντα εἶναι σχετικὰ, ὧ φίλη νεότης· εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὴν ἡλικίαν, τὴν πείραν καὶ σπουδὴν σου, καὶ ἰδοὺ ἐν παραδείγμα· ὁ γράφων τὴν ἐν εἴδει ἐπιστολῆς μικρὰν αὐτὴν πραγματείαν πρὸ 12—14 ἐτῶν ἦν μέλος τοῦ Συλλόγου τοῦ Βύρωνος ἐπὶ τῆς προεδρείας τοῦ φίλου καὶ συναδέλφου του Πολυδώρου Παπαϊωάννου· ἐν μιᾷ τῶν συνεδριῶν συνεζητεῖτο ἐν τῶν θεμάτων τῶν προταθέντων κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο· εἶχεν ἐργασθῇ ὁ γράφων ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ἔτοιμος λοιπὸν νὰ τὸ συζητήσῃ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων μελῶν· πλὴν ὧ ἀνόητος δειλία καὶ μετριοφροσύνη! ἤρκεσθι νὰ ἀκούῃ τοὺς ἄλλους ἢ μᾶλλον νὰ μὴν τοὺς ἀκούῃ, διότι ἐπὶ ὁλόκληρον ὥραν ἐβασανίζετο περὶ τοῦ πρακτέου· καὶ τίς θέλει τὸ πιστεῦναι; ἀπῆλθεν οὐχὶ ὡς ἤλθε καὶ... τὴν νύχθ' ὅλην ἐννοῶν!! Ἄλλοτε ἦν ἔτοιμος ν' ἀναγνώσῃ ἑμμετρον μετάφρασιν τοῦ Χ τῆς Ἰλιάδος· τὴν παράφρασιν αὐτὴν ἐποίησεν ἐν διαστήματι τεσσάρων μόνων ἡμερῶν ἔχων βοηθοὺς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ καὶ φίλου Ἀν. Ἀντωνιάδου καὶ ἑνα παμπάλαιον λεξι-

κὸν τοῦ Ραγκαβῆ. Μόλις εἶχεν ἐγκαταλείψει τὰ βάρη τοῦ Γυμνασίου· δεκαεπταέτης· μὲ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ καθηγητοῦ Ἀντωνιάδου· μὲ τὸ παλαιὸν λεξικόν! τίς δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐπιεικὴς διὰ τὸν παραφραστήν; καὶ ὅμως οὐδέποτε ἀνέγνω αὐτήν.

Ἰδοὺ ἐν τεμάχιον ἐκ τῆς παραφράσεως ἐκείνης ἦν οὐδέποτε ἐκτένισα διότι καὶ μετὰ 12 ἔτη τὴν θεωρῶ ἀρκετὰ καλὴν.

«Φθάσαντες δ' εἰς τὴν σκοπίαν καὶ εἰς τὴν ὑψηλοτάτην συκῇν, πρὸς τὴν ἀμαξιτὴν ἐτράπησαν εὐθεῖαν· ὅπου κρουνοὶ καλλίρροοι, πηγαὶ ὑπάρχουν δύο ἀναπηδῶσαι τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ Σκαμάνδρου· καὶ ἀπὸ τὴν μίαν τῶν πηγῶν θερμὸν ἐκρέει ὕδωρ, περὶ αὐτὴν δ' ἐξέρχεται καπνὸς ὡς ἐκ κλιβάνου· ἡ δὲ ἐτέρα τῶν πηγῶν ὕδατα κρυσταλλώδη τὸ θέρος χέει, ὅμοια χάλαζης καὶ χιόνος, Πλυντήρες δὲ εὐρύτατοι λίθινοι καὶ ὠραῖοι ὑπῆρχον παρὰ τὰς πηγὰς, ὅπου αἱ τῆς Τρωάδος γυναῖκες καὶ νεάνιδες ἐπλυναν τὰ ὠραῖα ἐνδύματά των ἐν καιρῷ εἰρήνης· πρὶν οἱ παῖδες τῶν Ἀχαιῶν εἰσβάλωσιν ἐν Τροίᾳ. Πρὸς τὸ μέρος τοῦτο λοιπὸν ἐτράπησαν ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Ἔκτωρ· καλὸς ὁ φεύγων πλὴν πολὺ καλλίων ὁ διώκων— Καὶ τῶρα δὲν ἐπρόκειτο νὰ λάβουν βοῦν ἢ βύρσαν ἄθλα κατὰ τὸ σύνθημα τοῖς ἀγωνιζομένοις, ἀλλ' ὁ ἀγὼν περὶ ψυχῆς τοῦ Ἐκτορος ὑπῆρχε— Κι' ὅτε κηδεῖα τις ἀνδρὸς ἐνδόξου ἐκτελεῖται, καὶ ἰσχυροὶ μονώνυχες καὶ ἀθλοφόροι ἵπποι τρέχουν πρὸς ὠρισμένον τί σημεῖον μετὰ βίας, διὰ βραβεῖον δὲ γυνὴ προώριστα ἢ τρίπους, μὲ τόσῃ περιέτρεζαν ταχύτητα καὶ οὗτοι τὴν Τροίαν μὲ τοὺς πόδας των· τῶν δὲ θεῶν βλεπόντων, Ζεὺς ὁ τῶν πάντων μέγιστος εἶπεν αὐτοῖς τοιαῦτα. «Πῶς βλέπω μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκεῖ περὶ τὸ τεῖχος ἀπαύστως διωκόμενον ἄνδρα ἀγαπητόν μοι;! Φεῦ! ἡ ψυχὴ μου καίεται· διότι μυριάκις ὁ Ἐκτωρ μοὶ προσέφερε σφάγια ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰς τὴν πολυκόρυφον καὶ ὑψηλοτάτην Ἰδην. Ὅθεν σκεφθῶμεν οἱ θεοί· πῶς πότε θέλει γείναι. Νὰ σώσωμεν τὸν Ἐκτορα καλὸν ἀγαθὸν ὄντα, ἢ νὰ τὸν θυσιάσωμεν ὑπὲρ τοῦ Ἀχιλλέως. Πρὸς τοῦτον δὲ ἡ Ἀθηνᾶ ἡ γλαυκομμάτα εἶπε· «Κεραινοβόλε πάτερ μου ὅποιον λόγον εἶπες; νὰ σώσῃς ἐκ τοῦ δυστυχοῦς θανάτου θέλεις ἄνδρα θνητόν, καὶ ὅστις πρὸ πολλοῦ πέπρωται ν' ἀποθάνῃ; πρᾶττε· πλὴν πάντες θέλομεν σὲ ἀποδοκιμάσαι.

.....
«Ἐχθιστε Ἐκτορ, συνθηκῶν καιρὸς δὲν εἶναι πλέον· πιστὰς συνθήκας μετ' ἀνδρῶν οἱ λέοντες δὲν κάμνουν, οὐδὲ οἱ λύκοι συμφωνοῦν ποτὲ μὲ τὰ ἀρνία, ἀλλὰ κακὰ βουλευόνται πάντοτε πρὸς ἀλλήλους.

φιλία μεταξύ ἡμῶν ποτέ δὲν θὰ ὑπάρξῃ,
μέχρις ἂν εἰς τῶν δύο μας πεσὼν νεκρὸς καὶ ἄπνους
τὸν Ἄρην τὸν πολεμιστὴν μὲ τὸ αἷμά του χορτάσῃ.
Λάβε λοιπὸν τὰ μέτρα σου, κί' ὅλην τὴν δύναμιν σου
συμμάζευσε· διότι νῦν πρόκειται ν' ἀποδείξῃς,
ἂν ᾗσαι αἰχμητὴς καλὸς κί' ἀνδρείος στρατιώτης.

« Ἀλλὰ ποτέ μὴ γένοιτο! ἀδόξως ν' ἀποθάνω
πλὴν πράξας τί κατόρθωμα ὅπερ νὰ μείνῃ μέγα
καὶ ἀξιομνημόνευτον τοῖς μεταγενεστέροις,
ὡς ἀποθάνω » οὕτω πῶς ὁ Ἔκτωρ ἐκφωνήσας
ἀπὸ τὴν μέσσην ἔσυρε τὴν κοπτερὴν του σπάθην·
ἐφόρμησε δ' ὡς αἰτὸς κατὰ τοῦ Ἀχιλλεύς,
ὅστις διὰ τῶν σκοτεινῶν συνέφων διατρέχων
ὄρμαξ' ν' ἀρπάσῃ λαγῶν ἢ τρυφερὸν ἀρνίον.

Κί' ὁ Ἔκτωρ πίπτει γαυριῶν δ' ὁ Ἀχιλλεὺς τῷ λέγει.

« Πῶς ἡδυνήθης δεῖλαιε νὰ τὸ καλοπιστεύῃς,
ὅτι θὰ εἴξης ἐπὶ γῆς τὸν Πάτροκλον φονεύσας;!
Ἀνόητε ὀλοτελῶς ἐμὲ ἐσυλλογίσθης!
ὡς ἂν νὰ μὴν ἐγνώριζες οἷος πρὸς τὰ ὀπίσω
ἐγὼ ἐκείνου τιμωρὸς κί' ἐκδικητὴς ὑπῆρχον,
ὅστις καὶ σὲ ἐφόνευσαν· ἐνῶ δὲ σὲ οἱ κύνες
κί' οἱ γῦπες θὰ ἐλκύσωσιν, ἐκείνον θέλουν κλαύσει
οἱ Ἀχαιοί, καὶ τὰς τιμὰς τὰς νεκρικὰς θὰ δώσουν ».
Πρὸς τοῦτον δὲ λειποθυμῶν ὁ Ἔκτωρ ἀπεκρίθη.
« Σὲ ἰκετεύω Ἀχιλλεῦ ὑπὲρ τῶν σῶν γονέων
μὴ με ἀφίσσης ἐρμαιον κυνῶν τε καὶ κοράκων·
ἀλλὰ λαβὼν δῶρα πολλὰ χαλκὸν τε καὶ χρυσίον
ἀπ' τοὺς γονεῖς μου, δὸς αὐτοῖς τὸ σῶμά μου νὰ θάψουν ».
Πρὸς τοῦτον δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς, ἀγριοκυτάζας εἶπε·
« Μὴ μελετᾷς στὸ στόμα σου ὦ σκύλε τοὺς γονεῖς μου·
τί ἂν μοι ᾔτο δυνατόν καὶ ἐπιτετραμμένον,
θὰ σ' ἔτρωγα ὀλοζώντανον, δι' ὅσα μ' ἔχεις κάμει κτλ.

Ὁλοκλήρους σελίδας ἤθελον γράψαι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς
μικρᾶς αὐτῆς πραγματείας· πλὴν περιορίζομαι σήμερον, τοῦ-
λάχιστον, μέχρις ἐδῶ.

Σ. Π. ΙΑΤΡΟΥ

ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Δ'.

ΡΕΝΙΕΡΗΣ ΣΕΡΡΑΣ (1)

Ἐκ τῶν Ζακυνθίων Σέρρα, ἐκεῖνος, ὅστις ἐγένετο δημοφι-
λέστερος καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ συνεδέθη μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν

(1) Πηγαὶ ἀνέκδοτοι. — Ἀρχειοφυλακεῖον Ἐνετίας καὶ Ζακύνθου
— Estratto de servitii del dott. Renier Serra Prestati al scr.
mo Publico di Venetia in diverse occasioni κτλ. Παργαμηνή
παρὰ τῷ κ. Μ. Κασσάνῳ. — Aggregazioni di varie famiglie civili
nel nobile Consiglio del Zanti, παρὰ τῷ κ. Α. Ρώσσῳ.

ἱστορίας, εἶνε ὁ περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος
ἀκμάσας Ῥενιέρης, ὃν σκιαγραφοῦμεν.

Ἡ οἰκογένεια Σέρρα, ὡς ἀλλαχοῦ ἱστορήσαμεν (2), ἦτο
εὐπατρίδης. Ἐκ Γενούης μετώκησεν εἰς Χίον, καὶ ἀκολούθως,
μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Χίου, εἰς κλάδος αὐτῆς, ἐξελέξατο τὴν
Ζάκυνθον διὰ πατρίδα. Οἱ ἐν Ζακύνθῳ Σέρρα, προϊόντος τοῦ
χρόνου, προσελήφθησαν εἰς τὴν τάξιν τῶν Ζακυνθίων εὐγε-
νῶν, καί, διὰ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, διεκρίθησαν μετὰ τῶν
μᾶλλον πλουσίων καὶ ἐγκρίτων τῶν ἐνταῦθα οἰκογενειῶν. Εὐ-
ρον ὅμως δυσκολίαν πρὶν ἢ λάβωσι τὸν τίτλον τοῦ εὐγενεοῦς
(nobile) καὶ ἀποτελέσωσι μέρος εἰς τὸ Συμβούλιον. Τοῦτο
ὅμως συνέβαινεν εἰς πλείστας ὅσας οἰκογενείας, καθότι, προ-
κειμένου καὶ περὶ συμπληρώσεως ἐνὸς μόνου κενοῦ, διάφοροι
ἦσαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ὑποψήφιοι.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ῥενιέρη Σέρρα, ἦτο ὁ Χῖος Γεώργιος Σέρρας,
εἰς τῶν λογίων τῶν χρόνων ἐκείνων, συγγραφεὺς ἱστορικῶν με-
λετῶν καὶ στιχουργός (3).

Ὁ Ῥενιέρης, φιλομαθὴς ὢν, ἀφιέρωθη κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς
τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἰταλικῆς γλώσσης. Ἀψάμενος δὲ τῶν πρώ-
των ἐγκυκλίων γνώσεων μετέβη εἰς τὴν ἐσπερίαν, ἐνθα ἐπε-
δόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης. Ἡ ὁρμέμφυτος
αὐτοῦ κλίσις πρὸς πᾶν ἀγαθὸν καὶ ὠφέλιμον ὤθει αὐτόν, ἅμα
δὲ τὸν παρώτρυνε νὰ μελετᾷ ἀείποτε τὰ σπουδαῖα.

Ἐπανακάμψας εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ζάκυνθον, μετῆρ-
χετο τὸν δικηγόρον, καί, ἐν βραχεὶ διαστήματι χρόνου, τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἀντήχησε καθ' ὅλην τὴν Νῆσον καὶ Ἡλείαν. Ἡ
ἐνετοκρατία διώρισεν αὐτόν εἰσαγγελέα Ζακύνθου (Fiscale
della Camera del Zante). Διὰ τοῦ ἀξιώματος τούτου ἀπέ-
κτησε περισσοτέραν ἐπιρροήν, ἐστερεοποίησε δὲ τὴν εὐφημίαν
αὐτοῦ.

Ἀναθὰς εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ὑπουργημα, ἀμέσως ἐχαλι-
ναγώγησε τοὺς κακοὺς καὶ προσεπάθησεν, ὥστε νὰ ἀπολαύσῃ
πάσης εὐνομίας ἡ νῆσος. Τὰς δημοσίας προσόδους, ὡς εἶχον,
κατὰ μέγα μέρος ἀφαρπάσῃ οἱ βαρῶνοι Ζακύνθου, τὰς ἐπα-
νέφερον εἰς τὴν προτεραίαν αὐτῶν κατάστασιν, καί, ἵνα τοῦτο
ἐπιτύχῃ, ἰδίαις δαπάναις μετέβη εἰς Ἐνετίαν, καί, ἐνώπιον
τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, ἐγένετο συνήγορος τῶν δημοσίων δι-
καιωμάτων.

Ὁ Φραγκῖσκος Μοροζίνης ἦλθεν τῷ 1685 εἰς τὴν Ἀνατο-
λὴν μὲ σκοπὸν νὰ κατακτήσῃ τὴν Πελοπόννησον καὶ ἄλλας
ἐλληνικὰς πόλεις. Ἡ Ἐνετία δὲν ἦτο πλέον εἰς τὴν ἀκμὴν
τῆς, εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ἡ φιλοπατρία ἦτο εἰσέτι τὸ ἰδανικόν
παντὸς Ἐνετοῦ. Οἱ ἄθλοι τοῦ Μοροζίνου, τοῦ ἐπαξίως ἐπονο-
μασθέντος Πελοποννησιακοῦ, καὶ ἀκολούθως ἐκεῖνοι τοῦ
Ἀγγέλου Ἑμου, ἐν τῇ ἱστορίᾳ θὰ καθέξωσιν ἀείποτε θέσιν
ἐπίζηλον.

Ἄμα λοιπὸν ἦλθεν ὁ Μοροζίνης ἐν Ἑλλάδι ἡρξάτο μετὰ τῷ
Ἐνετῶν καὶ Τούρκων ὁ σπουδαῖος ἀγὼν, εἰς ὃν μετέσχον οἱ

(2) Ἐν τῷ περιοδικῷ Κυψέλῃ ἔτος Α'. ἀριθ. 1 βιογραφοῦντες
τὸν Χῖον Γεώργιον Σέρραν.

(3) Ὅρα Κυψέλῃν ἐνθα ἀνωτέρω.